

## שיעורו של הרב שמעון בן אלישע

"תנו כבוד לכבוד" - על חשיבות הכבוד העצמי

[www.machonmeir.org.il](http://www.machonmeir.org.il)

מקורות :

הספר עין אי"ה לרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

על מסכת ברכות חלק א פרק חמישי

עמוד 134

**כז.**

אר"א מכאן לחושדין אותו בדבר ואין בו שצריך להודיעו. מפני שרגש הכבוד הוא מיסודי עולם המוסרי, שהרי הרבה בני"א נמנעים מעשות דברים מגונים מפני רגש הכבוד שלא יתבזו בעיני זולתם. ע"כ אפילו האיש השלם שאין צריך לסייג כזה לשלימותו, ראוי שישתתף בתיקון הכללי ויראה מצדו שהוא מחזיק במסורת רגש הכבוד. ע"כ תחשב לו כמטרה להודיע את נקיונו מהחשד להציל כבוד נפשו, ושכרו אתו שבזה הוא מחזיק את רגש הכבוד במציאות ומועיל להשיב רבים מעון. ואל יאמר האדם אנכי הנני פורש מכל דבר שאינו הגון מפני כח מוסרי יותר שלם, כמו אהבת השם יתי' וחבת דרכיו העליונים שהם דרכי הטוב והישר, כי כל אדם חובתו לדאוג לחזק את הכוחות המוסריים הכלליים שמועילים לכלל האנשים גם הפחותים ממעלתו. וזהו רבותא, שאפילו איש המעלה שהדבר שחושדין אותו אין בו, לא אמר "לא עשאה", שיש במשמע שהוא עכ"פ במדרגה כזאת שראוי לעשות דבר שאינו הגון, כ"א שלא עשאה לאותה מעשה, שכח המוסר של איש כזה יוכל להצטרך גם הוא לסייג של רגש הכבוד. אבל זה שהוא שלם כ"כ עד "שאיין בו", שאין בו שום הכנה לדבר שאינו הגון ואיש שלם כזה אי"צ לסייג של רגש הכבוד אצל זולתו, אעפ"כ צריך להודיעו, כדי לחזק רגש הכבוד לתיקון העולם של הצריכים לכך.

**כח.**

ויען עלי ויאמר לכי לשלום, מכאן לחושד בחבירו בדבר שאין בו שצריך לפייסו ולא עוד אלא שצריך לברכו, שנאמר, ואלהי ישראל יתן את שלתך. החושד את חבירו בירידת מעלה ממה שהוא יש בזה שני היזיקות. האחד, צערו של הנעלב על עלבונו, שאפילו במחילת הנעלב מצד טוהר נפשו ראוי העולב שיפייסהו. והבי' הוא, שע"י הידיעה של חשיבות הנפש בעיני הזולת יתרומם לעשות מעשים יותר טובים, וביחוד בדברים הנוגעים לפעול על זולתו להיטיב, שבהיותו מצויר שדבריו יהיו נשמעים ושהוא מכובד אצלו ואצל אחרים יתרומם לעשות טוב ולהגדיל פעלים. אבל ע"י חשד במה שאין בו ימעיט להנחשד משלימותו וע"ז אין תיקון בפיוס בעלמא ע"כ צריך לברכו, שתחת החסרון שקבל ממנו יקבל תוספת ברכה, והברכה כלולה בכל דבר שחסר שימלאהו ד', ונכללת ג"כ בכל דרכיה בברכת עלי "וד' אלהי ישראל יתן את שלתך", שבכללה ג"כ כל האמצעיים המביאים להשלימות האמיתי של האדם, שהם מכשירי ם אותו להיות הגון וכדאי שימלא ד' משאלו.